

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

تهدیدات و آسیب های فرا روی بانکداری با
رویکرد امنیتی و انتظامی

محسن سهل آبادی

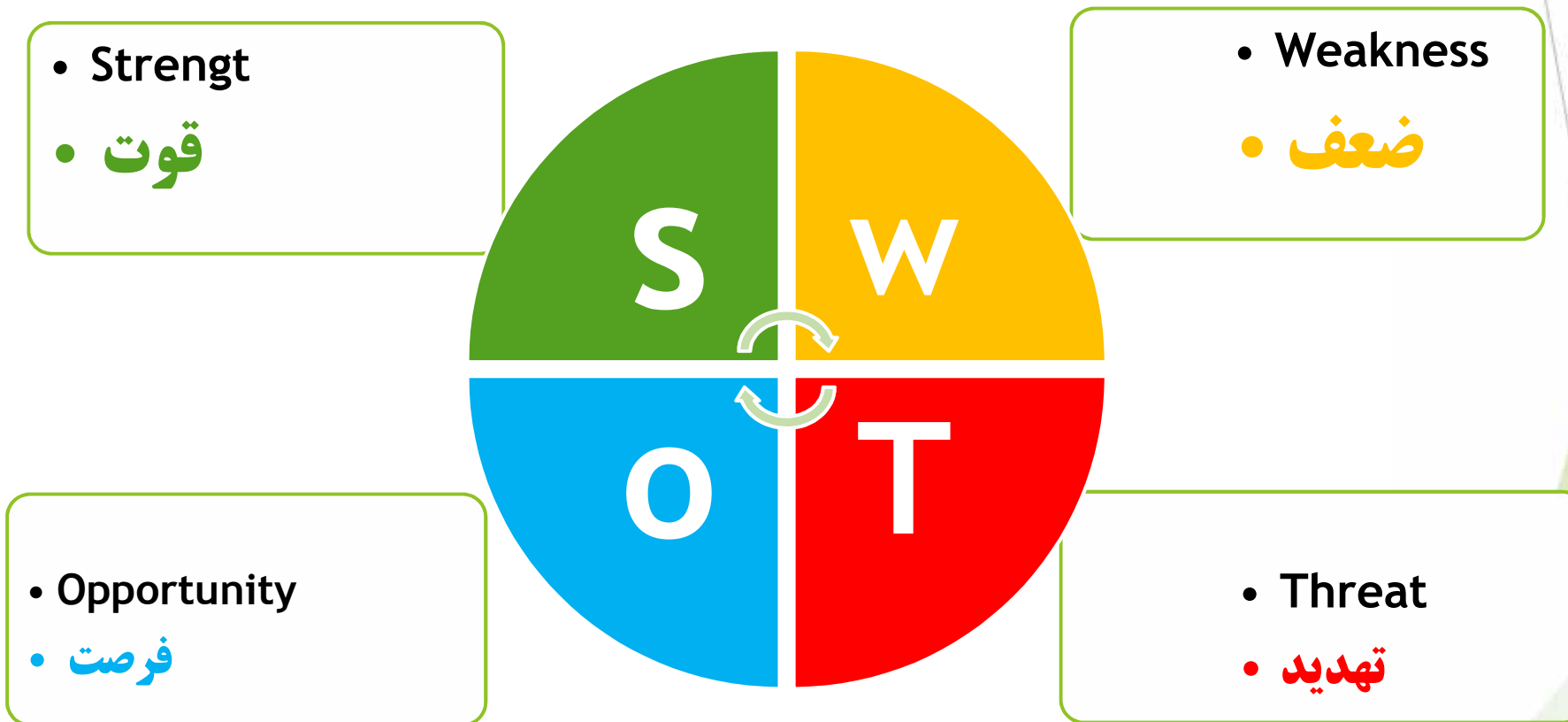
مقدمه

متدولوژی کشف تئوری های علمی :

الف) قیاسی

ب) استقرایی

تحليل SWOT و وضعیت بنگاه ها و موسسات اقتصادی (بانکداری در کشور)

راهبردهای متصور فراروی بانکداری در کشور

	قوت ها	ضعف ها
فرصت ها	استراتژی S-O	استراتژی W-O
تهدیدها	استراتژی S-T	استراتژی W-T

راهبردهای اساسی

- ❖ **S-O**: استراتژی هایی هستند مبتنی بر استفاده حداکثری از قوت ها و فرصت ها. (آرمانی و ایدهآل)
- ❖ **W-O** استراتژی های مرتفع نمودن ضعف ها به منظور استفاده از فرصتها
- ❖ **S-T** استراتژی شناسایی و کشف روشهایی که بنگاه ها و موسسات می توانند با استفاده از خطر پذیری خود را ناشی از تهدیدات را کاهش دهند.
- ❖ **W-T** استراتژی قرار گرفتن در بدترین وضعیت که فقط راهکارهای تدافعی ممکن است مانع از آسیب دیدن بنگاه شود (ضعف های داخلی موجب تاثیرگذاری بیشتر و حمله زیادتر تهدیدات می شوند

تبیین وضعیت استراتژیک بانک ها

سوال بزرگ

وضع موجود بانک ها در کدام یک از سطوح استراتژیک قابل توضیح است؟

مصادیق SWOT بانکداری

► S نقاط قوت بانک ها؟

► O فرصت های فراروی بانک ها؟

ضعف ها بانکداری W

▶ W ضعف ها:

- ▶ ۱- ضعف در ساختارهای فیزیکی و سازمانی
- ▶ ۲- نفوذپذیری و آسیب پذیری سیستم ها و تجهیزات سخت افزاری و نرم افزاری و اسناد و اوراق بانکی
- ▶ ۳- ضعف در کمیت، کیفیت و کارآمدی سرمایه های انسانی
- ▶ ۴- ضعف در سیستم های نظارتی و کنترلی

۱- ضعف در ساختارهای فیزیکی و سازمانی

- ۱- آسیب پذیر بودن و عدم تناسب ساختمان و سازه بانکها با استانداردهای لازم به ویژه در مورد ساختمان های اجاره ای در برابر نفوذ و سرقت
- ۲- آسیب پذیری فیزیکی دستگاه های ATM مستقر در محیط های عمومی خارج از نظارت مستقیم بانک ها و حفاظت فیزیکی در برابر سرقت
- ۳- عدم پوشش کامل حفاظت فیزیکی مسلحانه
- ۴- ناکارآمدی برخی از نظارت های الکترونیکی برخط (دوربین ها) به ویژه در شعب مستقر در شهرستان ها

۲- نفوذ پذیری و آسیب پذیری سیستم ها و تجهیزات سخت افزاری و نرم افزاری و اسناد و اوراق بانکی

- ۱- نفوذ پذیری و ضعف برخی از دیواره های آتش و سیستم های نرم افزاری در برابر هک و نفوذ
- ۲- امکان سوء استفاده از دستگاه های POS به ویژه در کشف و پی جویی جرایم مربوطه (سهولت واگذاری دستگاه های POS ثابت و سیار و سوء استفاده از آنها)
- ۳- احتمال بروز اختلال و خطاهای عمدی و سهوی و وجود حفره هایی در طرح چکاوک.
- ۴- جعل در اسناد و اوراق ارائه شده به بانک ها به ویژه اسناد و اوراق ضمانتی
- ۵- اعطای تسهیلات بدون اخذ ضمانت های متناسب و رعایت ضوابط
- ۶- جعل در امضا، اثر انگشت و هویت با نیت مجرمانه
- ۷- جعل در اسکناس، چک پول ها، چک مشتریان و ...

۳- ضعف در کمیت، کیفیت و کارآمدی سرمایه های انسانی

۱- کافی نبودن دانش و مهارت کارکنان بانک ها در مواجهه با جرم و جنایت علیه بانک ها بویژه در سرقت های عادی و سرقت مسلحانه

۲- پایین بودن مهارت کارکنان بانک ها در تشخیص اصالت اسناد سجلی و هویتی ، خط، امضاء، اثرانگشت و اسناد ضمانتی و....

۳- بروز خطاهای عمدی و سهوی کارکنان و احتمال (سوء استفاده، پولشویی، تبانی و...)

T تهدیدات علیه بانک ها (بر پایه ضعف)

- ۱- آثار و تبعات امنیتی و انتظامی تحریم ها و شرایط پسا تحریم (سوئیفت / SWIFT) جامعه جهانی ارتباطات مالی بین بانکی
- ۲- وجود جاعلین و هکرهای حرفه ای داخلی و خارجی
- ۳- فراگیر شدن پدیده اجتماعی و جرم شناختی احساس محرومیت نسبی در بین اقشار مختلف جامعه و تبع آن کارکنان و مشتریان
- ۴- نوسانات شدید نرخ ارز
- ۵- بروز تنش ها و آشوب های سیاسی و اجتماعی و خطر تروریسم و تهدیدات نظامی
- ۶- تبعات امنیتی و انتظامی اعمال دفعی سیاست های پولی (اعطای تسهیلات خرید خودرو و...)
- ۷- تنگناها اقتصادی، بیکاری و بروز جرایم ، تخلفات و سوء استفاده اقتصادی
- ۸- قبح شکنی از جرایم اقتصادی علیه منابع بخش دولتی و عمومی

راهکارها

توجه به پارادایم مسئولیت های مدنی اشخاص حقیقی و حقوقی در ارکان سه گانه بروز جرم (تبهکاران، قربانیان، محیط اجتماعی) (مفروضات تامین امنیت اقتصادی در سطوح سلبی و ایجابی / کاهش ومدیریت ریسک):

- ۱- ایجابی: استاندار سازی و تعالی سرمایه های انسانی در سه حوزه دانشی، نگرشی و رفتاری در مواجهه با ضعف ها و تهدیدات حرفه ای (تهدیدات امنیتی و انتظامی)
- ۲- سلبی: ایمن سازی فضای فعالیت بانکداری (پاسخ مناسب به تهدیدات / بازسازی و مطالعه معکوس تهدیدات) با تعامل و مشارکت پلیس

به پایان آمد این دفتر .....
با سپاس فراوان – سهل آبادی

